

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Departament Środowiska

KSI-4101-002-03/2014

P/14/056

WYSTĄPIENIE
POKONTROLNE

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/14/056 Organizacja i utrzymanie kąpielisk oraz miejsc wykorzystywanych do kąpieli.
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli, Departament Środowiska.
Kontrolerzy	Izabella Krawczyk, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 89633 z dnia 23 maja 2014 r. (dowód: akta kontroli str. 1-2)
Jednostka kontrolowana	Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Kozienicach, ul. Świerczewskiego 27, 29-600 Kozienice.
Kierownik jednostki kontrolowanej	Krystyna Wilkowska, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kozienicach. (dowód: akta kontroli str. 23)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Uzasadnienie oceny ogólnej

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie mimo stwierdzonych nieprawidłowości¹ działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

W latach 2012–2014 (I poł.) Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny wykonywał zadania związane z nadzorem nad jakością wody w kąpielisku w Kozienicach i miejscach wykorzystywanych do kąpieli na terenie powiatu kozienickiego w gminach: Janikowo, Garbatka-Letnisko i Sieciechów. Przeprowadzał badania jakości wody w tych miejscach, dokonywał ocen jakości wody, współpracując w tym zakresie z organizatorami kąpieliska i miejsc wykorzystywanych do kąpieli oraz wykonywał obowiązki sprawozdawcze wobec Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Warszawie i Głównego Inspektora Sanitarnego.

W realizacji powyższych zadań NIK stwierdziła nieprawidłowości polegające na niesporządzeniu w latach 2012–2013, dziewięciu ocen bieżących jakości wody w kąpielisku „Kozienice” i w trzech miejscach wykorzystywanych do kąpieli. Stanowiło to naruszenie § 6 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 8 kwietnia 2011 r. w sprawie sprawowania nadzoru nad jakością wody w kąpielisku i miejscu wykorzystywanym do kąpieli².

Ponadto NIK zwraca uwagę na:

- niezgodne z wymaganiami, określonymi w pkt 1 załącznika nr 2 do ww. rozporządzenia, pobranie prób wody do badań w 2013 r. z jednego punktu w kąpielisku „Kozienice”, zamiast z dwóch punktów;

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

² Dz.U. Nr 86, poz. 478.

- nierejestrowanie korespondencji przychodzącej od organizatora kąpieliska i organizatorów miejsc wykorzystywanych do kąpeli;
- nierzetelne sporządzenie w 2013 r. komunikatu informującego o dopuszczeniu do kąpeli kąpieliska i miejsc wykorzystywanych do kąpeli.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Sprawowanie bieżącego nadzoru nad jakością wody w kąpielisku i miejscach wykorzystywanych do kąpeli.

Opis stanu
faktycznego

1.1. Obszarem działania Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Kozienicach (zwanej dalej PSSE) jest teren powiatu kozienickiego, w skład którego wchodzi siedem gmin: Garbatka-Letnisko, Głowaczów, Gniewoszków, Grabów nad Pilicą, Kozienice, Magnuszew i Sieciechów. W latach 2012–2014 (do 30 czerwca) na terenie powiatu kozienickiego funkcjonowało jedno kąpielisko „Kozienice” w Kozienicach, którego organizatorem było Kozienickie Centrum Rekreacji i Sportu. Ponadto, na terenie powiatu kozienickiego znajdowały się trzy miejsca wykorzystywane do kąpeli:

- w Janikowie, którego organizatorem było Kozienickie Centrum Rekreacji i Sportu w Kozienicach;
- na jeziorze „Czaple” w Sieciechowie, którego organizatorem była Gmina w Sieciechowie;
- na terenie „Polanka” w Garbatce-Letnisko, którego organizatorem była Gmina Garbatka-Letnisko.

(dowód: akta kontroli str. 29-32, 67-89)

1.2. W badanym okresie zarządzającym obszarem wodnym, na którym zlokalizowano kąpielisko, była gmina Kozienice. Natomiast zarządzającymi obszarami wodnymi, na których funkcjonowały miejsca wykorzystywane do kąpeli, były: Gmina Kozienice, Gmina w Sieciechowie i Gmina Garbatka-Letnisko.

(dowód: akta kontroli str. 29-32, 67-89)

1.3. W latach 2012–2014 (do 30 czerwca) Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny (PPIS) otrzymał od Burmistrza Kozienic do zaopiniowania trzy projekty uchwał w sprawie wykazu kąpielisk planowanych na terenie gminy Kozienice (po jednym w każdym roku). w terminie zgodnym z art. 34a ust. 9 (zwanej dalej upw). Do projektów uchwał załączono wnioski organizatora kąpieliska – Kozienickiego Centrum Rekreacji i Sportu w Kozienicach. PPIS nie wnosił uwag do projektów ww. uchwał, o czym informował Burmistrza Kozienic w terminie określonym w art. 34a ust. 9 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. – Prawo wodne³.

(dowód: akta kontroli str. 45-89, 132-134)

1.4. W badanym okresie PPIS otrzymał od Burmistrza Kozienic uchwały Rady Miejskiej w Kozienicach w sprawie wykazu kąpielisk na terenie gminy wraz z informacją, że liczba kąpielisk, w porównaniu do poprzedniego sezonu kąpielowego, nie uległa zmianie.

(dowód: akta kontroli str.43-44, 135-137)

³ Dz.U. z 2012 r. poz. 145, z późn. zm.

1.5. PPIS wskazał miejsca poboru próbek wody do badań z kąpieliska, określając współrzędne geograficzne dwóch punktów oraz uzgodnił z organizatorem kąpieliska harmonogramy poboru próbek wody w tych punktach. W 2012 r. i w I połowie 2014 r., w ramach kontroli urzędowej przed rozpoczęciem sezonu kąpielowego, pracownicy PSSE pobrali próby wody do badań z dwóch miejsc w kąpielisku „Kozienice”, a w 2013 r. – w wyniku telefonicznego polecenia Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Warszawie – tylko w jednym punkcie. PPIS w 2014 r. otrzymał pismo z WSSE informujące, że w 2014 r. powinien pobrać próbki wody z dwóch wyznaczonych miejsc.

(dowód: akta kontroli str. 297-301)

1.6. Organizator kąpieliska wykonywał badania jakości wody zgodnie z ustalonymi z PPIS harmonogramami, tj. po cztery badania w sezonie kąpielowym w roku 2012 i 2013. Przerwa między badaniami nie przekraczała miesiąca. W sezonie kąpielowym w 2014 r. zaplanowano pobranie próbek wody w dniach: 01.07, 15.07, 29.07, 12.08.

(dowód: akta kontroli str. 138, 140, 145)

1.7. Od wszystkich trzech organizatorów miejsc wykorzystywanych do kąpielii PPIS otrzymał w latach 2012–2013 wyniki badań jakości wody, wykonane przed rozpoczęciem i w trakcie sezonu kąpielowego.

(dowód: akta kontroli str. 212-229)

1.8. W badanym okresie PPIS nie stwierdził przypadków pogorszenia jakości wody w kąpielisku w Kozienicach i miejscach wykorzystywanych do kąpielii funkcjonujących na terenie powiatu kozienickiego, nie otrzymał również zgłoszeń dotyczących zaistnienia takiej sytuacji od organizatorów kąpieliska i miejsc wykorzystywanych do kąpielii.

(dowód: akta kontroli str. 29-32)

1.9. W latach 2012–2014 (do 30 czerwca) pobory prób wody do badań wykonywali pracownicy PSSE, na zlecenie organizatorów kąpieliska i miejsc wykorzystywanych do kąpielii, natomiast analizy wody zostały wykonane w laboratorium PSSE w Zwoleniu.

(dowód: akta kontroli str. 146-170)

1.10. Pracownicy PSSE w Kozienicach przeprowadzili w badanym okresie trzy kontrole urzędowe kąpieliska, przed rozpoczęciem sezonu kąpielowego, wynikające z rocznych harmonogramów kontroli (po jednej w każdym roku). W wyniku kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości natury sanitarnej. Ponadto, w okresie tym przeprowadzono sześć kontroli urzędowych stanu sanitarnego kąpieliska (po trzy kontrole w każdym roku). W żadnym przypadku nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie stanu sanitarnego kąpieliska.

Kontrolami PSSE objęte były również miejsca wykorzystywane do kąpielii. I tak: w 2012 r. – przeprowadzono dwie kontrole urzędowe (po jednej w każdym z dwóch miejsc wykorzystywanych do kąpielii, w 2013 r. – trzy kontrole urzędowe (po jednej w każdym z trzech miejsc wykorzystywanych do kąpielii).

(dowód: akta kontroli str. 306-323)

1.11. W latach 2012–2014 (do 30 czerwca) PPIS otrzymał, od organizatorów kąpieliska i miejsc wykorzystywanych do kąpielii, 21 sprawozdań z badań jakości wody,

przeprowadzonych w ramach kontroli wewnętrznej. Otrzymał również trzy sprawozdania z badań jakości wody w kąpielisku, wykonanych przez Laboratorium PSSE w Zwoleniu, w ramach kontroli urzędowej PSSE w Kozienicach. Na podstawie 15 z ww. sprawozdań PPIS sporządził bieżące oceny jakości wody, a wyniki przekazywał w formie komunikatów o dopuszczeniu do kąpieli w kąpielisku i miejscach wykorzystywanych do kąpieli:

- w 2012 r. – jeden komunikat zawierający bieżącą ocenę jakości wody w kąpielisku i po jednej dla dwóch miejsc wykorzystywanych do kąpieli,
- w 2013 r. – trzy komunikaty zawierające trzy bieżące oceny jakości wody w kąpielisku i pięć ocen dla miejsc wykorzystywanych do kąpieli (w tym trzy oceny dla miejsca w Kozienicach, dwie oceny dla miejsca w Sieciechowie i jedna – dla miejsca w Garbatce-Letnisko),
- w 2014 r. (do 30 czerwca) – jeden komunikat zawierający bieżącą ocenę jakości wody w kąpielisku i po jednej w trzech miejscach wykorzystywanych do kąpieli.

Ponadto, PPIS przekazywał Burmistrzowi Kozienic sezonowe oceny jakości wody, po zakończeniu każdego sezonu kąpielowego.

(dowód: akta kontroli str. 203-211)

1.12. W okresie objętym kontrolą pracownicy PSSE przeprowadzili siedem badań jakości wody przed rozpoczęciem sezonu kąpielowego w kąpielisku i w trzech miejscach wykorzystywanych do kąpieli: w 2012 r. – trzy badania, w tym jedno w kąpielisku i po jednym w dwóch miejscach wykorzystywanych do kąpieli (w 2012 r. nie działało miejsce wykorzystywane do kąpieli w Garbatce-Letnisko), w 2013 r. – cztery, w tym jedno w kąpielisku i po jednym w trzech miejscach wykorzystywanych do kąpieli. Po przeprowadzeniu badań PPIS wydawał komunikaty dopuszczające do kąpieli. W 2014 r. (do 30 czerwca) zaplanowano wykonanie czterech badań, w tym jedno w kąpielisku i po jednym w trzech miejscach wykorzystywanych do kąpieli.

(dowód: akta kontroli str. 146-170, 297-301)

1.13. W badanym okresie, zadania związane ze sprawowaniem nadzoru nad jakością wody w kąpielisku i miejscach wykorzystywanych do kąpieli w każdym roku wykonywało trzech pracowników PSSE w Kozienicach. W ocenie PPIS zasoby kadrowe i sprzętowe PSSE były wystarczające dla sprawowania nadzoru sanitarnego nad kąpieliskiem i miejscami do kąpieli.

(dowód: akta kontroli str. 193-196)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

W latach 2012–2013 nie wydano dziewięciu bieżących ocen jakości wody, w tym sześciu dotyczących kąpieliska „Kozienice” i trzech dotyczących miejsc wykorzystywanych do kąpieli. Stanowiło to naruszenie § 6 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 8 kwietnia 2011 r. w sprawie sprawowania nadzoru nad jakością wody w kąpielisku i miejscu wykorzystywanym do kąpieli.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kozienicach powyższe nieprawidłowości tłumaczył, że *...ocena bieżąca polega na analizie każdego sprawozdania*

z przeprowadzonego badania wody i przekazywaniu do serwisu kąpielowego prowadzonego przez GIS informacji o przydatności wody.

(dowód: akta kontroli str. 302-305)

Uwagi dotyczące
badanej działalności

Najwyższa Izba Kontroli zwraca uwagę, że:

1. W 2013 r. PPIS ustalił z organizatorem kąpieliska „Kozienice” harmonogram poboru prób wody wskazujący jeden punkt poboru, co było niezgodne z pkt 1 załącznika nr 2 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 8 kwietnia 2011 r. w sprawie sprawowania nadzoru nad jakością wody w kąpielisku i miejscu wykorzystywanym do kąpeli.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kozienicach jako przyczynę wskazał, że *nadzór nad kąpieliskiem i miejscami wykorzystywanymi do kąpeli realizował zgodnie z zaleceniami GIS i WSSE w Warszawie.*

W piśmie WSSE w Warszawie z dnia 9 czerwca 2014 r. skorygowano zalecenie z 2012 r. podając, że w 2014 r. próbki wody z kąpielisk do badania powinny być pobierane w dwóch miejscach, jeżeli długość plaży jest mniejsza niż 1,5 km.

(dowód: akta kontroli str. 197-199, 241, 302-305)

2. W komunikacie nr 3 z dnia 7 sierpnia 2013 r. (znak: HKN.6011.13.13) błędnie podano datę przeprowadzenia badań wody z kąpieliska „Kozienice” oraz trzech miejsc wykorzystywanych do kąpeli. Wskazano, że komunikat został sporządzony na podstawie badań przeprowadzonych w czerwcu, podczas gdy badania te zostały przeprowadzone w lipcu.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kozienicach jako przyczynę wskazał *pomyłkę literacką.*

(dowód: akta kontroli str. 156-165, 299, 302-305)

3. W latach 2012–2014 (do 30 czerwca), w PSSE w Kozienicach, w dzienniku korespondencji przychodzącej i wychodzącej, nie rejestrowano otrzymania wyników badań od organizatorów kąpieliska i miejsc wykorzystywanych do kąpeli.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kozienicach jako przyczynę wskazał, że *wyniki badań zleczanych przez organizatora kąpieliska „Kozienice” oraz organizatorów trzech miejsc wykorzystywanych do kąpeli dostarczane były bezpośrednio do Sekcji Higieny Komunalnej w Powiatowej Stacji w Kozienicach. Jednakże nie odnotowywano przyjęcia omawianych wyników w dzienniku przychodzącej i wychodzącej korespondencji. Jedynie potwierdzano odbiór wyników na kopii organizatora kąpieliska i organizatorów miejsc wykorzystywanych do kąpeli.*

(dowód: akta kontroli str. 302-305)

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie mimo stwierdzonych nieprawidłowości działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

2. Współpraca z organami wykonawczymi gmin oraz organizatorami kąpielisk i miejsc wykorzystywanych do kąpieli, w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa zdrowotnego osób przebywających na terenie tych obiektów wodnych

Opis stanu faktycznego

2.1. Przeprowadzone przez pracowników PSSE kontrole jakości wody w kąpielisku i w trzech miejscach wykorzystywanych do kąpieli, funkcjonujących na terenie powiatu kozienickiego, nie wykazały nieprawidłowości w spełnianiu przez organizatora kąpieliska i organizatorów miejsc wykorzystywanych do kąpieli wymogów dotyczących wykonywania kontroli wewnętrznych i oznakowania ww. miejsc. W badanym okresie organizatorzy zawierali z PPIS umowy zlecenia pobierania próbek wody oraz ich przygotowania do badań i przekazania do laboratorium PSSE w Zwoleń. W 2012 r. zawarto trzy umowy, w 2013 r. – cztery, a w 2014 r. (do czasu zakończenia kontroli NIK) – cztery.

Organizator kąpieliska i organizatorzy miejsc wykorzystywanych do kąpieli informowani byli przez pracowników PPSE o wynikach ocen jakości wody poprzez przekazywane komunikaty o dopuszczeniu do kąpieli.

(dowód: akta kontroli str. 306-320)

2.2. PPIS nie stwierdził w badanym okresie jakości wody nieprzydatnej do kąpieli w kąpielisku i miejscach wykorzystywanych do kąpieli.

(dowód: akta kontroli str. 28-33)

2.3. W latach 2012–2014 (do 30 czerwca) PPIS nie nakładał na organizatora kąpieliska ani na organizatorów miejsc wykorzystywanych do kąpieli kar grzywny z powodu niestosowania wymagań przepisów prawa dotyczących zapewnienia jakości wody w kąpielisku i miejscach wykorzystywanych do kąpieli.

(dowód: akta kontroli str. 34-38)

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

3. Wykonywanie obowiązków informacyjnych i sprawozdawczych

Opis stanu faktycznego

3.1. W badanym okresie, PPIS przekazywał organizatorowi kąpieliska i organizatorom miejsc wykorzystywanych do kąpieli komunikaty o dopuszczeniu kąpieli w ww. obiektach, na podstawie wyników badań jakości wody. Komunikaty przekazywał w terminach od jednego do trzech dni od daty ich sporządzenia. Ponadto, PPIS przekazywał organizatorowi kąpieliska w Kozienicach oceny jakości wody w kąpielisku, wykonane na podstawie wyników badań przeprowadzonych w ramach kontroli urzędowej, przed rozpoczęciem funkcjonowania kąpieliska (w terminach: 4 czerwca 2012 r., 10 maja 2013 r., 4 czerwca 2014 r.).

(dowód: akta kontroli str. 200-202, 203-211)

3.2. W badanym okresie PPIS nie wydał decyzji o zakazie kąpieli w kąpielisku lub w miejscach wykorzystywanych do kąpieli, w związku z czym nie przekazywał informacji w tym zakresie właściwym organom, organizatorom kąpieliska i miejsc wykorzystywanych do kąpieli.

(dowód: akta kontroli str. 34-38)

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

4. Wykonywanie obowiązków sprawozdawczych wobec Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Warszawie i Głównego Inspektora Sanitarnego

Opis stanu faktycznego

4.1. W latach 2012–2014 (do 30 czerwca) PPIS nie stwierdził przypadków zawieszenia harmonogramu poboru prób wody do badań w kąpielisku, w związku z czym nie sporządził sprawozdań w tym zakresie.

(dowód: akta kontroli str. 146-170, 297-301)

4.2. PPIS w Kozienicach gromadził wyniki badania jakości wody w kąpielisku i w miejscach wykorzystywanych do kąpieli. Zgromadzone dane przekazywał Głównemu Inspektorowi Sanitarnemu drogą elektroniczną za pośrednictwem Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego, według zasad i wzorców określonych w wytycznych przygotowanych przez GIS.

Przed rozpoczęciem sezonu PPIS wysyłał do PWIS wykaz kąpielisk i miejsc wykorzystywanych do kąpieli wraz z informacją o badaniu wody, dacie następnego badania i dacie rozpoczęcia sezonu kąpielowego. Informacje te przekazywano w trakcie sezonu (z częstotliwością ustaloną przez GIS) i po jego zakończeniu. W terminach wskazanych przez GIS przesyłano dodatkowe, zbiorcze zestawienia dotyczące jakości wody w kąpielisku w całym sezonie. Potwierdzenie przekazania tych informacji PPIS otrzymywał drogą elektroniczną.

(dowód: akta kontroli str. 230-283, 284-296)

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

IV. Wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli⁴, wnosi o:

- 1) sporządzanie, po przeprowadzeniu kolejnych badań, bieżących ocen jakości wody w kąpielisku, zgodnie z wymaganiami § 6 ust. 1 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 8 kwietnia 2011 r. w sprawie sprawowania nadzoru nad jakością wody w kąpielisku i miejscu wykorzystywanym do kąpieli;
- 2) rejestrowanie wyników badań jakości wody, przekazywanych przez organizatora kąpieliska i organizatorów miejsc wykorzystywanych do kąpieli, w dzienniku korespondencji przychodzącej i wychodzącej.

⁴ Dz.U. z 2012 r., poz.82 z późn. zm.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Departamentu Środowiska Najwyższej Izby Kontroli.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Warszawa, dnia 21 lipca 2014 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Departament Środowiska

Dyrektor
Anna Krzywicka

Kontroler

Izabella Krawczyk
główny specjalista k.p.